

KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telef. IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42. Sekret. red. 19-01 (czynny 9-15 z wyjątkiem niedziel i świąt). Telefon międzym. 36-00 (czynny 8-15 z wyjątkiem niedziel i świąt).

Czwartek, dnia 14 sierpnia 1947 r.

Konta: PKO „Zryw” Nr VI-155. PKO IKF Nr VI-144. Konto bież. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego Bydgoszcz, konto Nr 3088.

Nr 220

Echa tajnych narad klubu parlamentarnego Partii Pracy

LONDYN (obsł. wł.). O wyniku tajnego posiedzenia frakcji parlamentarnej Partii Pracy nie wydano żadnego komunikatu. Wiadomo jednak, że najważniejsza sprawa — upaństwowienia przemysłu żelaza i stali, została załatwiona kompromisowo, to znaczy, zostanie wniesiona do Izby Gmin w jesieni, wykonanie jej jednakże zostanie odłożone na dalszy okres czasu. Wiadomo również, że mówcy Partii Pracy oskarżali Stany Zjednoczone, mówiąc, że zaprowadziły lend lease dopiero po wykończeniu się zasobów materiałowych Wielkiej Brytanii przez pierwsze 2 lata wojny. Mówcy ci domagali się wyłączenia wszystkich sił do nawiązania stosunków handlowych z ZSRR oraz państwami Europy wschodniej.

Pismo wieczorne „Evening News” pod wielkim tytułem na pierwszej stronie: „Zmiany w gabinecie nastąpią napewno”, pisze, że premier Attlee zamierza przeprowadzić rekonstrukcję gabinetu już we wrześniu.

Posłowie oskarżali Amerykę! Kompromis w sprawie nacjonalizacji przemysłu stalowego

Obserwatorzy polityczni sądzą jednak, że bez względu na taką czy inną decyzję rządu, ostatnie dni wykazały całą głębię rozłamu istniejącego w łonie Partii Pracy, i w łonie samego gabinetu. Poraz pierwszy wewnętrzna krytyka partyjna ma jawne poparcie trzech tzw. „lewicowych” ministrów, a mianowicie Bevina, Shinwella i Strachey'a, którzy przeciwstawiają się tzw. „gabinetowi wewnętrznemu”, złożonemu z premiera Attlee, Bevina, Morrisona, Daltona i Crippsa. Przypuszcza się, że podział ten przędź czy później musi doprowadzić do poważnych powikłań.

LONDYN (PAP). Na tajnym posiedzeniu posłów Partii Pracy — odbyło się głosowanie, w którym stanowisko rządu zostało poparte drob-

nią większością (czterech) 4 głosów. Wniosek rządowy otrzymał 81 głosów, a przeciwko niemu głosowało 77 posłów. Zwraca uwagę okoliczność, że około 100 posłów wstrzymało się od głosowania.

W londyńskich kołach politycznych podkreśla się, że minister Bevin, którego „rebelianci” pragnęli by w przyszłości widzieć na stanowisku premiera, zachował na posiedzeniu absolutne milczenie. Nie jest wykluczone, że min Bevin poda się do dymisji na znak protestu przeciwko polityce premiera Attlee.

Izba gmin przyjęła ustawę o specjalnych pełnomocnictwach dla rządu

LONDYN (obsł. wł.). Izba Gmin obradowała przez całą noc do wczesnego rana nad projektem ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla rządu. Ustawa przeszła w trzecim czytaniu 178 głosami — przeciwko 63. Tym samym rząd Attlee wygrał na całej linii.

Odrzucono wszystkie poprawki, wniesione przez konserwatystów, liberałów i niektórych posłów Partii Pracy, za wyjątkiem poprawki przedstawiciela liberałów, że pełnomocnictwa rządowe nie zostaną użyte w celu zawieszenia gazet.

W. Brytania zmienia zdanie

LONDYN (obsł. wł.). W odpowiedzi na zapytanie jednego z posłów w Izbie Gmin oświadczył rzecznik rządu W. Brytanii, że pertraktacje handlowe z Rosją Sowiecką nie mogą być rozpoczęte przed, aż rząd radziecki wypełni swe zobowiązania wynikające z zawartej w roku 1941 umowy finansowej.

Z procesu WIN w Krakowie O łączności WIN-u i PSL-u zeznaje osk. Ostafin

KRKÓW (obsł. wł.). W ub. wtorek, w drugim dniu procesu kierowniczych figur WIN-u, jaki toczy się przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie, sąd, po zakończeniu badania oskarżonego Karczmarszka, przystąpił do przesłuchania prof. szkoły rolniczej Józefa Ostafina, członka rady przybocznej WIN obszaru południe, i b. posła BBWR. Ostafin otrzymywał z organizacji stałe wynagrodzenie miesięczne i fundusze na cele „inwestycyjne” WIN-u.

Ostafin nie przyznaje się do udziału w akcji szpiegowskiej, twierdząc, że fundacja jego polegała tylko na pisaniu referatów o treści wychowawczej. Akcją szpiegowską kierował oskarż. Rzymek vel Strzałkowski.

Strzałkowski, który z zagranicy otrzymał jako wynagrodzenie za swą akcję 4500 dolarów, przyznaje się częściowo do winy, twierdzi jednak, że z chwilą dojścia do steru Rządu Jedności Narodowej, zwątpił w celowość akcji podziemia. W dalszej działalności podtrzymywała go, jak i innych członków organizacji, obawa, że Polska zamieni się na 17 republik sowiecką, jeżeli podziemie zlikwiduje swą akcję.

Po tej dywersji dochodził znów do głosu osk. Ostafin, rozwodząc się szeroko nad rolą podziemia i swą własną z punktu widzenia ideowego. WIN wyrósł z organizacji „NIE”,

Gdzie nastąpi uderzenie?

32-letni generał republikańskich wojsk indonezyjskich Sudirman (siedzi) wysłuchuje objaśnień o pozycji wojsk holenderskich, udzielanych generałowi przez jednego z oficerów sztabowych.

W sprawie BUDOWNICTWA prywatnego

Kiedy w lutym br. Sejm Ustawodawczy uchwalił ustawę o amnestii politycznej, która miała stworzyć warunki powrotu do legalnego życia szeregom tych ludzi, którzy z tych czy innych powodów tkwili jeszcze w konspiracji, podniesiono na łamach prasy polskiej konieczność przeprowadzenia jeszcze jednej amnestii, dla której ukuto termin „amnestii gospodarczej” lub „kapitałowej”. Chodziło wtedy o wciągnięcie do zdrowego procesu produkcyjnego tych wszystkich kapitałów, gromadzonych zarówno w walucie krajowej, jak i w złocie i dewizach, które w obawie przed obciążeniami podatkowymi lub zgola konfiskatą tezauryzowane były „w pończochach” lub, co gorzej, nieujawnione i niepoddane żadnej kontroli, grasowały na rynku, stwarzając niejednokrotnie poważne trudności gospodarce.

Słuszny ten postulat znalazł swe urzeczywistnienie w specjalnej ustawie z dnia 2 czerwca br. o ulgach inwestycyjnych, która ogłoszona w „Dzienniku Ustaw”, zaczęła obowiązywać od 12 czerwca br. Przypomnijmy pokrótce jej przepisy. Ustawa przewidywała, że sumy wydatkowane na inwestycje, określone w ustawie, nie podlegają dochodzeniu przez władze skarbowe, co do ich pochodzenia. Dalej sumy te zwolnione zostały od podatku od wzbogacenia wojennego, o ile podatek ten nie został już przed dniem wejścia w życie ustawy wymierzony. Wreszcie zwolniono te sumy również od podatku dochodowego. Ulgi te nie dotyczyły oczywiście dochodów, osiągniętych po dniu wejścia w życie ustawy.

Za inwestycje w rozumieniu ustawy o ulgach inwestycyjnych uważa się:

1. odbudowę, przebudowę lub budowę nieruchomości;
2. założenie nowego przedsiębiorstwa na terenach Ziemi Odzyskanych;
3. nabycie lub wydzierżawienie nieruchomości mieszkalnych, przemysłowych oraz przedsiębiorstw przemysłowych na Ziemiach Odzyskanych;
4. uwidocznione w księgach powiększenie kapitału zakładowego lub obrotowego przedsiębiorstw, istniejących w dniu wejścia w życie ustawy;
5. założenie innych przedsiębiorstw, które określi oddzielne rozporządzenie;
6. przywóz towarów zza granicy.

Czy ta ustawa przyniosła spodziewane wyniki? Przypuszczać należy, że mniejsze, niż oczekiwano. Na odbyłej niedawno konferencji prasowej wiceminister skarbu Dietrich bowiem apelował do dziennikarzy, aby spopularyzowali ustawę o ulgach inwestycyjnych i tym samym przyczynili się do spotęgowania inwestycji prywatnych. Okazało się również, że Min. Skarbu nie wydało do powyższej ustawy żadnych rozporządzeń wykonawczych, tak iż terenie władze skarbowe nie bardzo wiedziały, jak się praktycznie do przepisów ustawy stosunkować. Dopiero w końcu lipca br. opracowano odpowiedni okólnik, zaś 31 sierpnia bież. roku już mija ustawowy termin zgłaszania we właściwych urzędach skarbowych faktu powiększenia kapitałów zakładowych lub obrotowych przedsiębiorstw. Termin zgłaszania i dokonania pozostałych inwestycji wyznaczony jest na 31 grudnia br. i tym, że całkowicie

W Indonezji walki trwają

HAGA (PAP). Jak wynika z napływających tu doniesień, wojska holenderskie kontynuują operacje na Jawie i Sumatrze. Premier indonezyjski wysłał do Rady Bezpieczeństwa telegram, stwierdzający, że wojska holenderskie prowadzą działania wojenne, wobec czego wojska indonezyjskie muszą się bronić i stawiać opór.

LONDYN (obsł. wł.). W ub. wtorek wieczorem Rada Bezpieczeństwa rozpoczęła debaty w sprawie

sporu holendersko-indonezyjskiego. W związku z tym przybył do Nowego Jorku b. prezydent Indonezji Sahrir. Rząd Indonezji domaga się rozpatrzenia sporu przez międzynarodowy arbitraż. Rząd holenderski natomiast proponuje ustanowienie tymczasowego rządu federalnego, w którym byłiby reprezentowani także wszyscy ministrowie rządu republikańskiego. Rząd holenderski jest zdania, że sprawa Indonezji nie może być załatwiona drogą arbitrażu.

Nafta pod kontrolą ONZ

NOWY JORK (PAP). Na posiedzeniu rady gospodarczo-społecznej ONZ przemawiał dr Thorsten Odhe, przedstawiciel „International Co-operative Alliance”, która to organizacja reprezentuje tezę, że światowe zasoby nafty powinny przejść pod zarząd organów ONZ. Dr Odhe podkreślił, że „nafta nie zawsze stanowi przedmiot tylko transakcji handlowych”. Rywalizacja o nowe po-

la naftowe może przyczynić się do zakończenia pokoju świata. Dlatego powinien być zabezpieczony dla wszystkich równy dostęp do tych zasobów na zasadach spółdzielczych.

Stany Zjednoczone sprzeciwiły się projektowi ligi spółdzielczej w sprawie wprowadzenia pod egidą ONZ kontroli międzynarodowej nad złożami naftowymi, poczynając od półnacyjnych Środkowego Wschodu.

Pocztą z zagranicy nadeszła

Ostatnio statek angielski „Baltavia” przywiózł do Gdyni prawie 800 worków z pocztą i paczkami zagranicznymi. Posegregowanie i wyładowanie transportu wymaga od pocztowców największego wysiłku w pracy. Na zdjęciu ładowanie worków z pocztą ze statku na samochody pocztowe. Foto - Uklejewski, Gdynia

wydatkowanie zgłoszonych sum może nastąpić wyjątkowo do 30-go czerwca 1948 r.

Jeśli chodzi o inwestycje w zakresie budownictwa, w bież. roku nie można już liczyć na podjęcie poważniejszych prac w oparciu o ustawę o ulgach inwestycyjnych.

W związku z tym poruszyć wypada jeszcze inną sprawę. W „Dzienniku Ustaw” z 8 sierpnia 1947 r. ukazała się ustawa z 3 lipca br. o popieraniu budownictwa prywatnego.

Ustawa ta przewiduje poważne ulgi dla nowoczesnych budowli, a więc zwolnienie od podatku od nieruchomości na przeciąg 5, 10, 15 lat, zwolnienie od podatku od lokali przez 5, 10, 15 lat. Wreszcie dochody płynące z najmu lub użytkowania lokali mieszkalnych w nowo wznoszonych domach zwalnia się na okres 5, 10, 15 lat od podatku dochodowego.

** PRZYWÓDCA LIBERAŁÓW greckich T. Sophoulis udzielił korespondentowi „News Chronicle” wywiadu, w którym stwierdził, że zwycięstwo powstańców greckich jest tylko kwestią czasu.

** PREZYDENT TRUMAN zwołał konferencję doradców gabinetu, obradując z nimi na temat trudności gospodarczych Wielkiej Brytanii.

Wyrok w procesie działaczy nielegalnego Str. Narodowego

POZNAN (S). Przed Wojskowym Sądem Rejonowym wznowiony został przewod sądowy w sprawie oskarżonych o usiłowanie reaktywowania Stronnictwa Narodowego. W godzinach wieczornych dnia 11 br. sąd ogłosił wyrok, na mocy którego adwokat dr Tadeusz Musiał skazany został na 10 lat więzienia i utratę praw publicznych na okres lat 5, a po zastosowaniu amnestii złagodzone skazanemu karę do 6 lat więzienia oraz orzeczono przepadek całkowitego mienia na rzecz Skarbu Państwa.

Dolary i funty dla Niemiec

LONDYN (obsł. wł.). Władze amerykańskie i brytyjskie w Niemczech ogłosiły nowy plan podniesienia produkcji przemysłu niemieckiego. Polega on na tym, że zarówno fabrykanci jak i robotnicy niemieccy będą otrzymywali część waluty zagranicznej, która wpłynie za eksportowane towary.

Nowy szybowiec „MUCHA” w Bielskim Instytucie Szybownictwa

BIELSKO (Zr). W Bielskim Instytucie Szybownictwa inż. Fr. Katowski przy udziale inż. M. Wasilewskiego i inż. I. Kaniewskiej, skonstruował nowy typ szybowca treninowego. Tę zwinną i bardzo zwrotną maszynę o maksymalnej, dozwolonej w zawodach olimpijskich rozpiętości skrzydeł, nazwano „MUCHA”.

Oto kilka danych „MUCHY”: rozpiętość — 15 m, powierzchnia nośna 15 m, obciążenie powierzchni nośnej — 14 — 15 kg na 1 m², wydłużenie — 15 m. Z kształtu jest to średniopłatowiec. „MUCHA” posiada specjalne hamulce aerodynamiczne IAW które nie pozwalają w locie nurkować

do połowy. Urzędnik Stanisław Jeszke skazany został na 5 lat więzienia, przy czym na mocy amnestii karę darowano mu w całości. Przemysławiec Edmund Bensch został uniewinniony.

„Watykański plan Marshalla”

RZYM (ZAP). Z Watykanu donoszą, że zostanie tam opracowany specjalny plan pomocy krajom chrześcijańskim, zwany „Watykańskim planem Marshalla”. Jednym z postulatów tego planu jest utworzenie międzynarodowej organizacji „Caritas”. M. in. popierają ten plan również Niemcy.

Mobilizacja do pracy w Albanii

BELGRAD (PAP). Z Tirany donoszą, że Rada Ministrów wydała uchwałę, na mocy której wszystkie osoby bez zajęcia, b. urzędnicy starego reżimu, rentierzy itp. zostaną zmobilizowani i zatrudnieni według przepisów. Uchwała ta została wydana — podkreśla komunikat urzędowy — w myśl wymogów planu gospodarczego, a także dlatego, by nie pozwolić pewnym kategoriom ludzi na paśmożytny sposób życia.

Zestawienie potrzeb i zasobów Europy zostanie przesłane do Ameryki 1 września

PARYŻ (ZAP). W Paryżu pracują komisje fachowców nad zestawieniem ogólnej listy, wykazującej źródła surowców w Europie i określającej potrzeby naszego kontynentu.

do połowy. Urzędnik Stanisław Jeszke skazany został na 5 lat więzienia, przy czym na mocy amnestii karę darowano mu w całości. Przemysławiec Edmund Bensch został uniewinniony.

Stosunki wyznaniowe w Jugosławii

NOWY JORK (obsł. wł.). Z objazdu po Jugosławii powrócił do Stanów Zjedn. amerykańska delegacja kościoła protestanckiego, która opublikowała specjalne sprawozdanie. Wynika z niego, że w Jugosławii panuje całkowita wolność wyznaniowa i harmonijna współpraca przedstawicieli wszystkich wyznań.

Niemcy proszą o wstrzymanie demontażu

BERLIN (ZAP). Władze sowieckie zarządziły demontaż zbędnych urządzeń kolejowych w swej strefie okupacyjnej. Ze względu na zwiększenie przez akcję likwidacyjną trudności transportowych w Niemczech kierownicy 4 partii antyfaszystowskich wnieśli prośbę do komendatury sowieckiej o całkowite odstąpienie od tego planu względnie o częściową redukcję zadań.

tu. Prawdopodobnie praca ta nie potrwa dłużej niż 10 — 12 dni, a 1 września zestawienie to zostanie przesłane do Ameryki i złożone na ręce min. Marshalla i prez. Trumana. Pomoc amerykańska jest obliczona na 4 lata, po upływie tego okresu Europa będzie się prawdopodobnie mogła utrzymać sama.

W USA plan min. Marshalla jest tematem rozmów. Jeden z polityków amerykańskich, George Callen, podał projekt powołania 3 komisji kontrolnych, których zadaniem byłaby obserwacja wyników pomocy amerykańskiej dla Europy. Pierwszą z tych komisji prowadziłyby dyplomata zawodowy, który dysponowałby pożyczkami dla państw europejskich; druga, podległa min. spr. zewnętrznych, kierowałaby transportem towarów z Ameryki do Europy; trzecia wreszcie, pod kierownictwem min. handlu Harrimanna, notowałaby rezultaty działalności dwu pierwszych.

Prokurator Johnson na wywczasach w Ustce

SŁUPSK (PAP). Od kilku dni w Ustce przebywa angielski prokurator generalny Międzynarodowego Trybunału Norymberskiego poseł do Izby Gmin i przewodniczący tow. brytyjsko-polskiego, p. Johnson. Prokurator Johnson jest gościem wiceministra Leona Chajna i przebywa w Ustce w domu wypoczynkowym Ministerstwa Sprawiedliwości wraz z żoną i trojgiem dzieci.

Mniej więcej w połowie sierpnia uda się on do Szczecina, następnie na Śląsk. Celem jego pobytu w Polsce jest m. in. zapoznanie się z aktualnymi problemami odbudowy Polski, która go, jako przewodniczącego tow. brytyjsko-polskiego szczególnie interesuje.

500.000 zł
nr 62092

100.000 zł
nr 52512

wygrane 4-go dnia obecnej IV kl. kolekt „Grosz Szczęścia Rzanny”
Bydgoszcz, Al. 1 Maja 25

Tabela wygranych 3-ci dzień ciągnięcia

Wygrana 500.000 zł Nr 62092 (padła w Bydgoszczy).

Wygrane po 100.000 zł Nr Na 8134 51632 54154 56512 60271.

Wygrane po 20.000 zł Nr Nr 124 1047 1212 4120 4344 6589 9648 10023 11937 16370 18169 20101 39797 43338 46271 68099 88269 69127 72670.

Wygrane po 10.000 zł Nr Nr 172 765 2327 2395 4097 5328 5566 6161 8175 8251 8725 10577 10702 13339 14247 14552 17480 18482 18542 18790 19186 21113 22497 22553 23099 24181 24920 29517 29529 30835 31569 32657 33033 33329 33569 36968 38608 38917 39368 39477 40251 40263 41007 41181 41265 41925 44281 45540 45726 46557 47859 48449 49236 50566 50994 51799 52143 52474 53001 53733 54935 54969 55646 56003 58617 62796 63015 64584 64999 65094 65542 67454 68254 70723 71660 74373.

Miliony złotych wypłaciła nasza kolektura
A. GRABARKIEWICZ
Poznań, Armii Czerwonej 2
konto P. K. O. V-360 (3984)

Jeszcze jedna kom'sja zagraniczna dla zbadania gospodarki w Niemczech

BERLIN (PAP). Do Hamburga przybyli posłowie do parlamentu brytyjskiego A. R. Stokes z ramienia Partii Pracy i ptk Nigel Birch z ramienia Partii Konserwatywnej którym towarzyszy wydawca i przewodniczący stowarzyszenia „Zbawienia Europy” Victor Gollanez, znany ze swych sympatii proniemieckich. Delegacja zamierza pozostać w Niemczech do 22 sierpnia i ma zbadać sytuację aprowizacyjną

i gospodarczą w strefie brytyjskiej. Stokes oświadczył dziennikarzom, że delegacja ma zamiar m. in. zbadać wszechstronnie zagadnienia importu i eksportu, sytuację węglową, stan produkcji przemysłowej i finansów w celu opracowania skutecznych projektów zastosowania środków zaradczych. Delegaci brytyjscy mają przeprowadzić rozmowy z urzędnikami niemieckimi i brytyjskimi.

Ustawa o tytule inżyniera przedmiotem zebrania Nacz. Org. Technicznej

WARSZAWA (a). W dniu 26 sierpnia br. o godz. 16 odbędzie się w Naczelnej Organizacji Technicznej zebranie w sprawie ustalenia opinii świata technicznego do projektu ustawy o tytule inżyniera.

Projekt nowej ustawy, wniesiony przez Ministerstwo Oświaty, oraz poprawki wniesione przez stowarzyszenia. Projekt ustawy, wniesiony przez Ministerstwo Oświaty, oraz poprawki wniesione przez stowarzyszenia.

nych oraz niektórym technikom i wybitnym praktykom do uzyskania tytułu inżyniera.

Projekt ustawy, wniesiony przez Ministerstwo Oświaty, oraz poprawki wniesione przez stowarzyszenia.

Projekt nowej ustawy, wniesiony przez Ministerstwo Oświaty, oraz poprawki wniesione przez stowarzyszenia.

Ustawą tą zarówno inżynierowie jak i technicy bardzo są zainteresowani, gdyż otwiera ona drogę absolwentom niektórych szkół technicz-

Na widowni międzynarodowej

Gandhi i spojrzenie na Niemcy

GANDHI był popularny w całym świecie. Stąd też jego losy podobnie jak losy jego nieodłącznej towarzyszkii — kozy, interesowały wszystkich. Kiedyś widziałem w kinie zdjęcie, przedstawiające tego sędziwego Hindusa i wielkiego polityka, jak z kosturem w ręce przemierzał obszerne połacie kraju, wzywając poważnionych Hindusów i Muzułmanów do braterskiej zgody. Czy to dlatego, że Gandhi powoli wychodził z mody, czy też, że problematyka nowych czasów staje się bardziej skomplikowana, jego wysiłki arbitrażowe nie przynoszą należytych skutków. Jak podaje agencja Reutersa, w ciągu bież. miesiąca w jednej tylko miejscowości Amritsaar w wyniku starć Sikhów z Muzułmanami zginęło około 100 osób, w tym kobiety i dzieci. Trzeba było powołać za zgodą rządów obydwu dominów Pakistanu i Hindustanu „centralny oddział do utrzymania porządku”. Gandhi, jak widać, już nie wystarczał! Zresztą rola Gandhiego jest inna dziś, aniżeli była dawniej. Przed wojną Gandhi był symbolem walki o wyzwolenie Indii przeciw imperializmowi angielskiemu. Jego głódówki odbijały się żywym echem w całym świecie i były hasłem mobilizacji do zwarcia szeregów w akcji oporu przeciw Anglikom. Dziś Gandhi walczy nie przeciw Anglikom, ale przeciw anarchii własnego narodu — który w ciągłych bratobójczych walkach zaprzepaszcza historyczną koniunkturę całkowitego

wyzwolenia się spod obcego panowania. Głódówki Gandhiego jeszcze coś znaczą w Indiach — chociaż nie tyle, co dawniej. Za to świat ma ważniejsze problemy i Gandhim się nie zajmuje!

Nową zapowiedź głódówki z powodu niezaprzestania bratobójczych walk podały agencje międzynarodowe w formie małej notatki. Jeżeli nawet Gandhi umrze z głodu, to i wtedy zapewne nie będzie to sensacją. Tempora mutantur...

PONIEWAŻ o g'odzie mowa, nie od razu będzie, jeżeli przyjrzymy się charakterystycznym wypadkom codziennego życia w kraju, w którym o głodzie i nędzy mówi się najwięcej, chociaż znamy narody i państwa, które znajdują się w o wiele trudniejszych warunkach. Pomówimy o Niemczech.

W każdą niedzielę widać na rogatkach miast niemieckich rzesze ludności, ciągnące z tobozami; rano w stronę pobliskich wsi, wieczorem wracające do miasta. Jest to ludność robotnicza, która wyprzedza się, odnosząc obrazy, porcelanę, aparaty fotograficzne, bieliznę itd. do gospodarzy na wieś. W zamian przynosi żywność. Jeden z korespondentów zagranicznych zaobserwował, że ludność ta jest maltretowana przez swoich żandarmów, którzy rozstawieni na rogatkach, konfiskują żywność, biją ludzi gumowymi pałkami i nakładają na nich kary za nielegalny handel. Postępowanie to nie

ustępuje w niczym metodom niedawnych zbirów hitlerowskich. Nie mamy zamiaru — mówiąc o tym — litować się nad Niemcami. Niemcom dobrze zrobi taka lekcja, która tylko w 10 proc. jest tym, co było naszym udziałem w czasie okupacji w całości. Chodzi o co innego. Na rogatkach stoją w mundurach żandarmerii ci sami ludzie, posługujący się metodami z okresu hitlerowskiego. Nie zmieniło się więc na tym odcinku nic ani na jotę, a na innych odcinkach jest podobnie.

W zachodnich strefach okupacyjnych Niemiec kwitnie pasek, dokonywany na miliony marek. Obok nielegalnego handlu mnożą się grabieże żywności. Nic więc dziwnego, że nawet wielka pomoc Anglosasów nie zawsze dościera do tych, którzy ją przede wszystkim powinni otrzymać. Anglicy ubolewają nad tym, że ostatnimi czasy w Niemczech odzywają się coraz częściej głosy krytyki i urągania na gospodarke angielską. „Englische Wirtschaft” wymawia się z tym przekąsem, z jakim przed wojną wymawiali Niemcy „Polnische Wirtschaft”. Za tyle dobroci i ofiarności! — dziwią i oburzają się Anglicy!

My znamy dość dobrze Niemców, kto wie czy nie lepiej, niż Anglicy i możemy zapewnić, że na wdzięczność Niemców najlepiej nie liczyć. Anglicy mogą się za to spodziewać czego innego. Jeżeli już ich należyście odżywią, wtedy Niemcy wyżej podniosą głowę, a jeżeli już je podniosą, to każdy Anglik, idący z Niemką ulicą, dostanie po buzi, a nie jak teraz jest, że dostaje co setny, że wtedy na murach będzie więcej ironicznych lub wrogich napisów ze swastyką.

Aktualne zagadnienia wychowawcze

Wszyscy zgodzą się zapewne że młoda, że młodzież powinna być skromna. Określenie to jednak jest bardzo ogólnikowe i wymaga bliższego omówienia, wiemy bowiem dobrze, jak często teoria odbiega od praktyki i jak z drugiej strony trudno wyznaczyć granicę między skromnością i nieskromnością. Na tym punkcie uwidatnia się szczególnie duża różnica zapatrywań i duża skłonność do wpadania w skrajność. Prowadzi to często do wyrobienia u młodzieży t. zw. fałszywej skromności, a co za tym idzie — do nieszczerości.

W czym objawia się skromność? Odpowiedź krótka. — We wszystkim: w ubraniu, w ruchach, w zachowaniu się, w sposobie mówienia itp. Człowiek skromny, zdaje sobie sprawę ze swojej wartości, ze swego stosunku do otoczenia. W praktyce żądamy innej skromności — żądamy, aby człowiek skromny — udawał, że ma niższą wartość, aniżeli ma istotnie. Dogadza to w pewnym stopniu naszej własnej próżności, zawsze bowiem przyjemniej i wygodniej mieć do czynienia z kimś, kto swoją małością uwypukla naszą wielkość. Czy takie jednak poczucie wartości własnej jest pożądanym?

Nie zapominajmy, że poczucie własnej wartości budzi właśnie wi-

zę i zaufanie we własne siły, tę pewność siebie, bez której nie może być mowy ani o inicjatywie, ani o chęci działania. Zresztą należy zdać sobie sprawę z tego, że nie ma żadnej kolizji między właściwą pewno-

ścią siebie a prawdziwą szczerą skromnością.

Niestety dzisiejszej młodzieży, tak dziewczętom, jak i chłopcom brak tej prawdziwej skromności. Przeceniają swoją wartość — zwłaszcza w

Pielęgnowanie agrestów i porzeczek

W wielu ogrodach porzeczki i agresty rażą zaniedbaniami, a przecież są to krzewy szczególnie wdzięczne za troskę i opiekę. Zwłaszcza po zbiorze owoców jesteśmy skłonni pozostawiać krzaki własnemu losowi, zamiast troszczyć się o to, aby im pomóc do ukształtowania licznych i silnych pędów na rok następny.

Jeżeli krzewy nie zostały przeszadzone na wiosnę, to po zbiorze owoców można usunąć kilka najstarszych odnóg, żeby soki skierować obficie do pozostałych.

Następnie trzeba rośliny zasilać nawozami potasowymi (sól potasowa) i fosforowymi (superfosfat), ziemię pod krzakami przekopać, i pozostawić w ostrej skibie, nie grabioną. Zasiłek ten można uzupełnić dawką gnojówki, lub rozcieńczonego wodą nawozu kłocznego. W porze dżdżystej i na ziemiach bardziej wilgotnych, nawozy płynne daje się bardziej stężone, a w porze suchej trzeba je silnie rozcieńczać, biorąc więcej wody na 1 część nawozu 3-4 części wody.

Przedwczesne opadanie liści występuje często pod wpływem grzybków pasożytniczych, powstrzymuje przemianę materii i znacznie osłabia roślinę. Zarodki choroby, a nawet sama choroba w pewnym okresie jej rozwoju można zwalczać za pomocą zraszania liści 1% cieczą bordoską. Najskuteczniej zapobiega ona choro-

bie, gdy zastosuje się pierwsze zraszanie wczesną wiosną, gdy się pączki liściowe rozchylają, a drugie zaraz po okwitnięciu krzaków, żeby deszcze i rosa zdążyły spłukać siarczan miedzi z zawiązków owocowych.

W ziemiach ubogich w wapno dodanie tego składnika jest wskazane, ale nie wolno zapominać, że wapno samo nie przysparza roślinie pokarmu, a jedynie przyspiesza rozkład zapasów zawartych w ziemi. Więc, żeby gleby nie zubożyły trzeba grunty wapniowane obficie zasilać. Jeżeli wapniujemy na wiosnę, to nawożenie stosujemy w jesieni, natomiast nigdy nie należy dawać równocześnie wapna i mierzwy, albo wapna i nawozów pomocniczych, gdyż powstają trudno rozpuszczalne związki chemiczne.

W jesieni pożądane jest przykrycie nawozem ziemi pod krzewami, woda wyługuje zeń składniki odżywcze i doprowadzi je do krzewu.

W okresie spoczynku porzeczki i agresty trzeba corocznie przerzedzać wycinając najstarsze pędy u nasady, żeby powietrze i światło miało swobodny dostęp do wnętrza krzaka.

Przy takim postępowaniu grona będą pełne, a jagody wyrosną dorodne i soczyste. Agresty zaś, nawet w okolicach nawiedzanych zarazą, staną się odporniejsze na chorobę.

ODPOCZYWAMY

Skromny, ale elegancki kąpiel dla zmęczonej codzienną pracą w domu, czy w biurze, kobiety, jest koniecznością, którą należy uwzględnić przy rozplanowaniu pokoju. Każda przeciętna kobieta nie tylko chce, ale i musi poświęcić chociażby chwil kilka lekturze. Wygodny fotelik i niski stolik składający się na ten praktyczny i niedrogi komplet.

Ubieram się ładnie w domu

Tak. Nie tylko na ulicę, z wizytą, czy do teatru, ale i w domu. W domu także chcę być ładnie ubrana. Nie będę donaszała starej, śmiesznej na tle szarości i codziennego życia jedwabnej, czy innej podobnej, niemożnej sukni, drepząc w przydeptanych pantofelkach.

Mój codzienny strój będzie skromny a przez to elegancki i wdzięczny. Fryzura zawsze ułożona starannie, odpowiednio do mego typu. Pantofelki domowe nie przydeptane, przeciwnie, ładne, kolorowe, które mogę zrobić sobie sama. Bo w domu jestem ubrana dla siebie, a przecież zrobić coś wyjątkowo dla siebie niezmiernie jest miło.

W domu wreszcie spoczywają na mej postaci oczy męża, rodziców lub dzieci, które mówią mi jak cieszą się że mają ładnie wyglądającą żonę, córkę i matkę.

Jeżeli pracuję poza domem, noszę wówczas najchętniej spódniczki i bluzeczki. Ponieważ jestem człowiekiem pracy, więc po przyjęciu do domu nie będę się przebierała całkowicie.

Jam śliwkowy

Śliwki sparzyć wrzącą wodą, obrać ze skórek i pestek, przepuścić przez maszynkę od mięsa, poprzednio wyparzoną. Masę przesażyć z cukrem, licząc na 1 kg masy 0,75 do 1 kg cukru, dobrze mieszając. Gdy masa zacznie się robić przezroczysta, dodać do niej obranych ze skórek i przepołowionych śliwek (na 1 kg masy 1/2 kg śliwek), smażyć dalej na dość ostrym ogniu. Gorącą wkładać do słoików.

Nasze torebki

Torebkę posiada każda z nas. Jest ona nam nieodzowna. Nasza torebka zazwyczaj wygląda z wierzchu dość ładnie. Jest ze skóry, ceraty, lub z jakiego innego, modnego w danym czasie, materiału. Prezentuje się więc wdzięcznie. Lecz, bardzo często niestety tylko z wierzchu, bo wewnątrz naszych torebek, to niekiedy — istny śmietnik. W jednej ze skrytek szleszczą bilety z kina lub teatru, użyte pół roku temu. Zawadzają jakieś postarzone kartki papieru z dawno

przestarzałym rachunkiem czy notatką. Kawałki gazety z jakąś interesującą nas kiedyś wiadomością. Bibułka z cukierków lub t. p. Są i listy. Przybory toaletowe. Chustka do nosa itd., itd.

Torebkę naszą musimy koniecznie przeglądać co pewien czas. Wszystko, co się w niej nagromadzi niepotrzebne, wyrzucić. Podszewkę oczyścić szczoteczką. W torebce powinny się znajdować następujące przedmioty: sakiewka na pieniądze, czysta chusteczka, mały notatnik z ołówkiem, lusterko, w skromnym zasięgu przybory toaletowe.

Wskazane jest staranne utrzymywanie torebki na zewnątrz. Skórę przetrzeć od czasu do czasu gałązką zmyczonym lekko w nigdy nie szkodzącym olejku, lub tym podobnej substancji. Materiał szczerkować ostrożnie. Gdy zaś torebkę nie będziemy rzucały z kąta w kąt, lecz wyznaczmy jej zawsze jedno i to samo miejsce, długo będzie wyglądała jak nowa.

Skromna elegancja

Jest chyba rzeczą najbardziej pożądaną i trudną. Dzisiejsza kobieta nagięta Panią Modę do siebie, do swoich potrzeb i możliwości. Fantastyczne i nierealne kreacje pozostają nadal na scenie czy ekranie i rewiałach mody. Dzisiejsze modele można z powodzeniem nosić tak popołudniu jak i wieczorem, uszyć z jedwabiu względnie cienkiej wełny.

stosunku do starszych i nie zdają sobie sprawy należycie ze swego stosunku do otoczenia. Sami jesteśmy temu winni. Patrząc na dzieci, jako na „małych ludzi“ o dużym indywidualizmie, zapomnieliśmy o głębokiej prawdzie, że młodzież do życia trzeba przygotować, trzeba ją uczyć, wychowywać, zaprawiać do rygoru i dyscypliny. Młodzież powinna zrozumieć, że należy podporządkować się rodzicom i wychowawcom, dalej, że nie jest i nie może być równoprawniona z ludźmi dorosłymi i że karność ją obowiązuje.

Najczęściej młodzież ta, tak pewna siebie, gdy chodzi o objawy braku szacunku i subordynacji w stosunku do starszych — traci zupełnie śmiałość i rozmach, gdy chodzi o samodzielną pracę i inicjatywę. Toteż żądając dla siebie szacunku i podporządkowania, trzeba budzić również w chłopcach jak i dziewczętach gorące ukochanie pracy, radość życia. Starajmy się wychować młodzież skromną w poczuciu swoich praw i dumną w poczuciu swojej wartości i swoich obowiązków.

RAKI

Raki mamy od wiosny do późnej jesieni. Specjalnie tłuste i smaczne są w lipcu i sierpniu. Najlepsze są czarne z czerwonymi łapkami. Raków nieżywych nie kupuje się. Ugotowane, dają się przetrzymać w chłodnym miejscu 2 — 3 dni. Przed gotowaniem wymywa się raki z mułu szczoteczką, wkłada do wrzącej solonej wody. Gotuje się je około 15 minut, t. zn. aż poczerwienieją. Dłużej gotowane stają się niesmaczne.

Raki przyrządzać można na różne sposoby. Najprostszym, to gotowane z dodatkiem kopru, pietruszki, kminku i soli. Podaje się też raki w sosie śmietankowym lub ostrym z jarzyn i wina, także z makaronem lub nadziewane (nadzianko z tartej bułki, siekanego, zielonego kopru, pietruszki — natołone w skorupki). Do wszystkich potraw nieodzownym dodatkiem jest koper. Na półmisku układa się raki grzbietami do góry

PLAŻUJEMY

Sierpniowe słońce ściga jeszcze dziesiątki plażowiczów. Nawet na ostatnie dni letnie warto przygotować sobie komplet plażowy.

NOWY SPOSÓB suszenia jarzyn

Clarence Birdseye, pionier przemysłu żywnościowego wynalazł nowy sposób suszenia jarzyn. Sposób stoso wany dotychczas, wymagał 18 godzin, tymczasem przy zastosowaniu wynalazku Birdseye'a wystarczy 9 minut. Jarzyny suszone nowym sposobem po cięciu w paseczki, tracą cztery piąte swojej normalnej objętości. Aby nadać im pozór świeżości i smak świeżych jarzyn, wystarczy zaparzyć je w gotującej się wodzie i gotować na słabym ogniu w ciągu kilku minut.

Świeże śliwki i pomidory na Boże Narodzenie

Przy dobrych chęciach możemy mieć zimą również takie świeże owoce, jak śliwki węgierki i pomidory. Oto sposób ich zakonserwowania, przesłany nam przez stałego czytelnika ze Szczecina.

Śliwki zrywa się z ogonami w stanie niedojrzałym, o słabo sinym zabarwieniu. Do skrzynek z suchym piaskiem układać węgierki z ogonkami tak, aby owoce nie dotykały jeden drugiego. W skrzynce takiej może być 5-6 warstw śliwek. Odstawione do suchej piwnicy śliwy stopniowo dojrzewają, a około Bo-

żego Narodzenia możemy się poszczycić świeżym, jakby dopiero zerwanym z drzewa owocem.

Pomidory do przechowania zbiera się jak najpóźniej, bez szkazy, zielone wraz z ogonkami, i zanurza się je w roztopionej lecz niezbyt gorącej już stearynie, wosku, lub parafinie. Następnie wkłada się pomidory na białą (nie na drzewo, bo się przyklei) aby wyschły. Oblepione dokładnie masą pomidory układać w piwnicy na półkach tak, aby nie dotykały się wzajemnie. Dojrzeją około Bożego Narodzenia.

Kłopoty pani domu w lecie

Lato sieje wszędzie radość i wesołość. W zbawczych promieniach słońca roślinie i rozwija się dokoła wszystko, ale też i... masło zaczyna się wylewać rzadkim strumieniem z masielniczek, „resztki“ tak wygodne przy zastawianiu jutrzejszego jadłospisu są nie do użytkowania, najbardziej uprzewilejowane potrawy ubiegłych tygodni i miesięcy wracają nietknięte ze stołu, a nadomiar wszystkiego złego zaczynają pojawiać się muchy, które przez swoją ruchliwość i ogromną siłę rozrodczą nabierają cech prawdziwej klęski letniego sezonu. Muchy nie wolno bagatelizować, ani też jej „nie widzieć“ siłą przyzwyczajenia, bo trzeba wiedzieć o tym, ile zła i niebezpieczeństwa, ile obrzydliwości niesie ona na swych cienkich jak włoski nóżkach.

Pamiętajmy, że mucha zanim przyfrunie przez otwarte okno kuchni, jadalni, czy sypialni, spacerowała na padlinie, odchodach, płocinach siałada może też na ranach ludzkich i zwierzęcych, by potem roznieść nieczystości na ser, masło, mleko, mięso, ciasto, pieczywo i owoce. Mucha przynosi najsprawniej i najskuteczniej zarazki wszelkich chorób infekcyjnych, toteż muchom powinniśmy wypowie-

dzieć jak najbardziej zaciętą walkę. Zaczniemy od zaopatrywania okien w siatki, jeżeli już nie druciane, które są dość kosztowne, to po prostu w muslinowe, okna otwieramy dopiero po zachodzie słońca, a w pokojach i kuchni nie zapominalmy o lepie na muchy. Najczęściej walka nie prowadzi jednak do takiej doskonałości wyników, które zagwarantowałyby usmierzenie wszystkich much, zanim zdążą spocząć chociażby przelotną chwilką na pokarmach.

Toteż w lecie nie wolno ani na chwilę pozostawiać produktów spożywczych i gotowych dań bez osłonki. Poza tym mięso, owoce, jarzyny — wszystko przed przyrządzeniem lub spożyciem należy starannie wymyć.

Choroby żołądkowe, jakie powstają w ciągu lata, przypisuje się na ogół spożyciu surowizny, która nie jest bynajmniej bezpośrednią ich przyczyną. W świeżych jarzynach i owocach nie kryje się żadne niebezpieczeństwo — kryje się za to w rękach, które ich dotykają, w o wadach, jakie na nie siadały, w brudnych koszach, wózkach, kramach, papierach, w których się znajdowały zanim znalazły się na naszym stole.

Herbert George Wells PISARZ-PROROK

W 1915 roku pisał o bombie atomowej

W dniu 13 sierpnia br. mija rok od śmierci genialnego angielskiego „pisarza-proroka” — Herberta George'a Wellsa.

Wells urodził się w r. 1866. Ojciec jego prowadził mały sklepik z naczyńkami glinianymi, matka służyła w średnio zamożnych domach. Życie młodego Wellsa nie było więc łatwe. Oddany w naukę do sukiennika, został wydalony przez swego „mistrza”, jako „za mało wykształcony” i nie nadający się do tego zawodu.

Wells znajduje zajęcie w firmach wydawniczych i uczy się usilnie. Dzięki wrodzonym zdolnościom i wytrwałej, wytrwałej pracy zdobywa

Wells urodził się w r. 1866. Ojciec jego prowadził mały sklepik z naczyńkami glinianymi, matka służyła w średnio zamożnych domach. Życie młodego Wellsa nie było więc łatwe. Oddany w naukę do sukiennika, został wydalony przez swego „mistrza”, jako „za mało wykształcony” i nie nadający się do tego zawodu.

Wells znajduje zajęcie w firmach wydawniczych i uczy się usilnie. Dzięki wrodzonym zdolnościom i wytrwałej, wytrwałej pracy zdobywa

jako propagator lepszego życia dla wszystkich. Lepszą przyszłość świata widzi w postępie nauk ścisłych i cywilizacji.

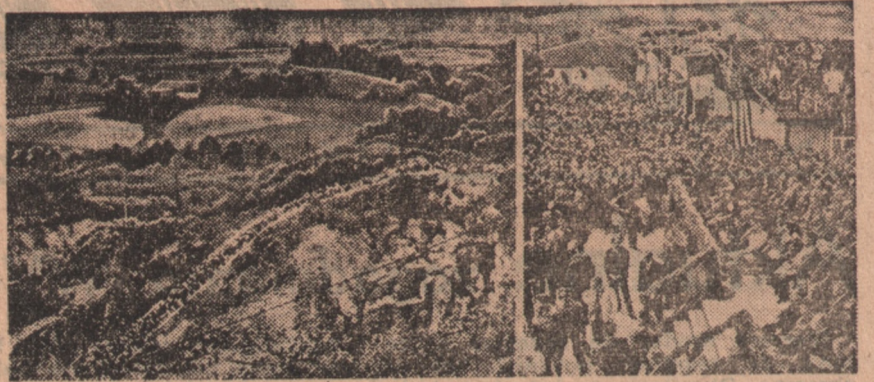
Znamienną cechą twórczości Wellsa są jego prorocтва. Jest ich dużo. Są one mniej lub więcej trafne. Najtrafniejsze i najdokładniejsze z nich jest może to, które spełniło się nad Hiroszimą Nagasaki w ostatnim stadium wojny z Japonią.

Już w r. 1915 w swej książce „The World Set Free” („Świat wypuszczony na wolność”) Wells pisał o bombie atomowej. Pozostali przy życiu świadkowie wybuchu bomby atomowej w Hiroszima i Nagasaki opowiadają o nim prawie to samo, co pisał Wells trzydzieści kilka lat temu w swej wizjonerskiej powieści.

Czy inne jeszcze „prorocтва” Wellsa spełnią się tak samo, jak jego „prorocтва” o bombie atomowej, pokaze chyba dalsza przyszłość.

Bolesław Kubiak

„Schody śmierci”

Dawniejszy obóz koncentracyjny w Mauthausen został niedawno przekształcony w pomnik dla 122.706 mężczyzn 17 narodowości, którzy tu zginęli. W uroczystości tej wzięli udział wyżsi oficerowie armii okupacyjnych, członkowie rządu austriackiego i dawniejsi jeńcy obozu. Obóz koncentracyjny był zbudowany na szczycie kamieniołomu, do którego prowadziły „schody śmierci”. Po ukończeniu codziennej ciężkiej pracy, osłabieni jeńcy byli zmuszeni dźwigać ciężkie kamienie 186 stopni w górę: ciężkie po lewej; „Schody śmierci”, po których wspinają się pielgrzymi w pochodzie po uroczystości przekazania obozu władzom austriackim. Po prawej: fragment uroczystości.

Wykopaliska mówią

o życiu potworów sprzed 100 milionów lat

Odkopywane raz po raz w różnych częściach świata dobrze zachowane szczątki przedpotopowych zwierząt, pozwoliły naukowcom odtworzyć z dużym prawdopodobieństwem kształty i tryb życia bestii morskich, ziemnych i powietrznych, o których olbrzymich kształtach najmniejszego pojęcia nie daje porównanie z dzisiejszym olbrzymem za jakiego uchodził np. słoń, czy nosorożec. Skrupulatne badania i tworzenie na realnych podstawach odkopywanych kości przesłanek odtwarzających tryb życia tych przedpotopowych zwierząt, daje dziś dość dokładny obraz życia tych potworów i ich wzajemnego stosunku do siebie, wyrażającego się (jak zresztą i dziś w naturze) walką „na śmierć i życie”.

Ustalone przez uczonych tezy, że początkowe formy zwierząt były bardzo drobnych rozmiarów i że dopiero z biegiem czasu wielu okresów rozwinęły się one do form większych, aby obecnie znów ulegać zmniejszeniu, nie można oczywiście kwestionować. Teza ta bowiem powstała na jedynie dostępnych dotychczas światu podstawach, dawanych pracownikom muzealnym w postaci odkopanych kości.

Najciekawszym momentem rozwoju fauny był okres, który na przestrzeni czasu uczeni „umieścili” przed milionami lat. I tutaj poza rybami i ptakami pojawiły się na ziemi najpierw olbrzymie gady, sięgające 10 m długości. Odnaczały się one cienkim ogonem i czterema piętami, służącymi do poruszania się w wodzie.

Były to ichtiosaury, których wydłużone pyski uzbrojone były w liczne ostre zęby służące do rozgryzania mięsa łowionego w wodach, którym się one karmiły. Zbliżony do życia ichtiosaurów tryb prowadziły plesiosaury, których do tej pory świat naukowy zna już około 50 gatunków. Spokrewniony z grupą gadów również jest mosasaur, którego rozmiary dwukrotnie przekraczają długość ciała ichtiosaurów.

Dziesiątki i setki wieków, podczas których nieustannie w świecie zwierzęcym następowały zmiany budowy a tym samym powstawanie nowych gatunków, na globie naszym pojawiły się gady o ogromnych głowach i krótkich szyjach i odwrótnie. Zwierzęta te powstały z plezjosaurów i otrzymały nazwę brontosaurów. Największe to spośród znanych dotąd zwierząt przedpotopowych, posiadało ciało sięgające 25 m długości i 5 m wysokości. Długa szyja tego potwora, zakończona małą stosunkowo głową potrafiła ją podnieść na wysokość wieży wiejskiego kościołka. Mimo to waga zwierzęcia wynosiła „tylko” ok. 40 ton. Zdawało by się, że potężne to zwierzę było niezwykle groźne dla świata zwierzęcego. Było jednak odwrótnie. Brontosaurus o słabo rozwiniętym mózgu był stworzeniem tchórzliwym i łagodnym, a jego pożywienie stanowiła roślinność bagienna.

Zwierzęciem o mniejszych rozmiarach nie przekraczających dzisiejszego słonia był stegosaurus, odznaczający się dość niezwykłą budową. Roślinożerne to, podobne do dzisiejszych łuskowców zwierzę posiadało na swym grzbiecie około 18 tarcz ko-

Stegosaurus.

stnych, sprawiających wrażenie grzebienia. Ogon stegosaura kończył się również kostnym rozwidleniem.

Obok szeregu zwierząt roślinożernych, istniał szereg zwierząt mięsożernych stanowiących ogromne niebezpieczeństwo dla fauny łagodniejszej, którą też w końcu wytepiło. Najsilniejszym z nich był obok triceratopsa, drapieżny gad — tyrannosaurus. Groźne to zwierze, stąpające na dwóch łapach, rzucało się na inne drapieżne zwierzęta, lub też na zwierzęta roślinożerne, rozszarpując je małymi przednimi łapami, zakończonymi zakrzywionymi pazurami i silnym użębieniem osadzonym w potężnych szczękach. W zwycięskiej walce z innymi zwierzętami tyrannosaurusowi pomagał wybitnie długi ogon, na którym gad ten podczas walki się opierał. Najdramatyczniejsze walki tyrannosaurus staczał z triceratopsem, na którego potężnej głowie znajdowały się sięgające dwóch metrów długości rogi.

(Dokończenie na str. 6-tej)

Brontosaurus.

wysokie wykształcenie i głęboką wiedzę. Piszę nowelki. Zachęcony przez jednego z wydawców, przystępuje do napisania swej pierwszej powieści „The Time Machine”. W roku 1895 „The Time Machine” jest skończona i zostaje ogłoszona drukiem. Wells rzuca zawód nauczycielski i zaczyna pisać. Poprawia znacznie swój stan materialny.

Niskiego wzrostu, o blade niebieskich oczach i krótkich włosach robił on na ludziach niezbyt dodatnie wrażenie. Pogłębiał je jego chrypliwy i cienki głos, przechodzący w chwilach podniecenia w przeraźliwy dyszant. „Blizszy kontakt z Wellsem sprawiał jednak u każdego ogłoszonego wrażenia. W szlachetnych konturach jego czaszki krył się wielki mózg, usta wyrażały zdecydowanie. Oczy były stałe czujne, stale obserwujące.

Wells posiadał niezwykły talent, wspaniałe władztwo słowa i nadzwyczajną łatwość pisania. Pozostawił on po sobie wielką ilość prac naukowych, dzieł filozoficznych, historycznych, powieści oraz scenariuszy filmowych. Był on równocześnie uczonym, powieściopisarzem, historykiem, socjologiem i reformatorem, który zmienił i wyprzedził myśl ludzką najmniej o jedno pokolenie.

Życie pojmował materialistycznie. Niezbyt konsekwentny w postępowaniu, zmienił do pewnego stopnia swe

JANUSZ RYCHLEWSKI

HAKENKREUZ

PLAC PESZTEM

14 Wspomnienia Krzysztofa Zbrucza

Co by miał do powiedzenia o tej epoce staruszek Rzecki, jaką rolę w podziemiach spełniałby Wokulski... A Słimak? „Chodzący tu Niemce, chodzący odmienne...” jakże zhardtł jednak przez te lata procedura postępowania?

Wasze dziewiętnastowieczne problemy polityki, przywiązania do ziemi, rozwoju nauki, śmieszności emancypacyjne... Wielkie sprawy maleńkich czasów.

— Maleńkich? Naprawdę? Więc wielkość mierzy się zniszczeniem? Więc wasza dwudziesta era przez to wielka, że tępi, więc największy będzie wiek, kiedy atom rozsądzi glob — niepokoił się Wokulski.

— Nie to — broniłem się przyparty do konfesjonalu. Idzie mi o sztukę życia. Wasz poziom i stopa życia nie miały pojęcia co to istotna gehenna życia bez jutra, jutra z tym wieczoraj, któremu zakneblowano tchawicę.

Kiedym tak stał w otoczeniu Bolesławowej świty, podeszła z mufką, choć to jesień dopiero, Madzia Brzeska z Emancypantek otarła się tuż tuż nie mając nastroju. Stała bliżutko. Rumiana chłodem Krakowskiego Przedmieścia, zagrzana niedo stopniami prowadzącymi do świątyni.

czole kiwnęła główką co miało znaczenie: „Proszę nie myśleć o tym”. Nimem pojął wątki, byliśmy na Placu Krasieńskich, a tu, ni stąd ni z owąd, sam już, roztrądaną trójką pojechałem na Żoliborz, ale z nagłą wyroliła się cała chmara mincowych potomków, a trupiszcze ghetta kazało mi znów spojrzeć na człowieka w surducie, który urzekł mnie czarem przeszłości.

Stałem długo w tym kościele. Pytałem marmurowej piły czy dużo trzeba przecierpieć, czy jeszcze więcej na to, aby zapas ten przekształcić w bryłę utrwalonego słowa? Pycha żywota, nie inaczej. Stałem na równi z Prusem z tym tylko, że on już dokonał tego, do czego ja gromadziłem materiały.

Stałem pewnymi stopami na filizach kościelnych rozpartych pojemnością tematu, które narzuciło życie ostatnich lat, a których, o bezzisko, nie uda mi się przecieżyć ująć w rzy piarskiego kunsztu.

Nieważne było to w tej chwili, nieważny stosunek zmysłów do rzeczywistości, ale istotą była sama umiejętność odbicia się od ram obrazu batalistyk, której byliśmy niewidocznymi prawie statystami stanowiącymi tłum. Tłum potępiony i potępiający, tłum poza nawiasem dyktujących prawa.

Jakby na komendę na demoniczny nakaz chwili, rozwarły się w tym momencie drzwi, wpadło do kościoła kilkunastu ludzi i zaczęło się kryć pod ławkami. Nie umiałem w danym momencie odróżnić zwiudu od rzeczywistości. Wtedy jednak jakaś kobieta szarpnęła mnie za rękaw i smagnęła wieścią:

— Łapanka, panie!... Łapanka!
Jakis wstrząs... Zaczęłam biegać wokół filara z marmurową płytą, schylać się w poszukiwaniu czegoś, czego nie szukałem i do-

piero kiedy strzał normalny, kruchy a dumniący rozupał oddrzwał skryłem się za pierwszym z brzegu ołtarzem.

Z zakrytymi wyjrzał stary kościelny i ostrożnie przez całą długość świątyni dzwoniąc kluczkami dokuszykał do klamki, silnie ją zaparł i zamknął na zasuwę. Byliśmy ocaleni.

Sredniowieczne tus asyli wróciło tu na dół.

Spojrzałem raz jeszcze na tablicę, ale oczu już nie dojrzałem. Zresztą nie na zwidu mi było. Czujność kazała przywrzeć uszy do drzwi, wleźć na organy by przez witraż jakowys kontrolować czy jeszcze łapia. Na frontonie Chrystus w cierni pochylony dzwigał krzyż. Dwa palce jak do przysięgi unosił w górę. Czego wyrazem był ten gest? Miłosierdzia czy przestrogi?

Nie było czasu myśleć. Pod Kopernikiem siedzącym spokojnie na cokole, do aut krytych brezentem po drabinie wchodziłi ludzie. Bez sprzeciwu. Zielono ubrani żołnierze z ręcznymi karabinami przez brzuchy tłoczno nabijali wozy.

Ktoś zdala odwrócił się, tłumaczył wymachując dokumentami, ktoś inny złapał dziecko, prawdopodobnie swoje i wszedł razem z nim do budy... A tam, ktoś rzucił się w Obozną. Padły strzały... Wszyscy zwrócili oczy w tym kierunku i kiedy po chwili pyknął pojedynczy pocisk, który dopędził widać ofiarę dwóch żołnierzy poderwało się junacko i pobiegło w tamtą stronę. Trzymałem rękę na gzymsie, przwarzywałem twarzą całą do witraże. Jednym okiem patrzyłem przez czerwone, drugim przez niebieskie szkieleto, ale jedno nie było mniej jaskrawe od drugiego.

Na dole za klamkę ktoś zaczął szarpać raptownie. Mógł to być Niemiec, mógł być i ktoś z łapanki. Jak tu rozróżnić? Cisza posiała się po kościele, głowy unosiły się w ławkach w poczuciu niebezpieczeństwa. Naraz szczerknął zamek, raz jeszcze padł grząski strzał i u progu ktoś zaczął skomleć.

Mineło południe na dobre, kiedysmy przez zakrytą uszli ze schowka.

Ostatni ten dzień miał mnie ostrzec raz jeszcze, że przeciągam strunę. Czuję że wsząd osobistą katastrofę, jeśli zaraz, jeśli

za godzinę nie urwę się stąd radykalnie. Zbyt wiele razy szczęśliwie się wszystko kończyło.

Na ulicy znów był ruch. Wiadomo, bomba rzadko trafia w to samo miejsce. Krakowskie było teraz najbezpieczniejsze. Do następnego razu.

Na placu Napoleona stał tłum przed stępem. Ktoś czytał na głos. Czerwony afisz. U góry zakładnicy, u dołu rozstrzelani. Między uchem jednego, a kapeluszem drugiego z lektorów dostrzegłem pod trzynastką Jerzego Panka, pod dziewiętnastką Witolda Wereszczaka, a u dołu: wyrok wykonano.

Miarka wytrzymałości przebrana.

Choćby nie wiem co, pójdę dziś.

Na Wilczej czekał już Olgierd. Przynieśli pocztę na Węgry i kontakty na Lwów. Chciałem rozgadać się z nim na ten temat, panie jednak stanowczo zaprotektowały podając herbatę. Byliśmy we czworu w tym samym znów pokoju. Dana na pożeganie zagrała wiązankę pieśni naszych pod takt której Olgierd z cicha deklamował wiersz nieznanego wówczas poety:

Co mi tam troski i bóle...

Gromadził się gdzieś w głębi żal czy tęsknota, coś co trudno było opanować. Nadchodził wieczór. Siłą się na beztróską trącił się ze mną Olgierd:

— No, więc łobuzie stary, pod zieloną granicę.

— A pod nią!

— No bywaj, a pisz!

Teraz gwałt, że też zawsze na ostatnią minutę — mrużę.

— Alboś to był kiedy inny — próbuje przekomarzać się Dana.

— A więc... Do widzenia. — jeszcze raz zgarnąć oczami co się da i zbiec po schodach. Dorożka czeka. Wio!

— Do licha, zapomniałem peleryny. Skoczę na górę, — wpadam na czwarte piętro. Drzwi otwarte tak, jak je zostawiłem. Obie panie stoja na tych samych miejscach. Danie rozwarły się oczy.

— Zostajesz?

— Ale skąd? — przerwałem zbyt brutalnie. — Peleryna, gdzie ona się podziała?

...A, pani Sabino, jak z obrazami?
(C. d. n.)

Kalendarzyk

Sroda, 13 sierpnia 1947 r.
Katolicki: Hipolita
Słowiański: Wojbora

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami, tel 24-29)

Uwaga

Kupcy branży spożywczej

W czwartek 14 bm. o godz. 19 w dużej sali Resursy Kupieckiej odbędzie się plenarne zebranie Sekcji Spożywczej Zrzeszenia Kupców w Bydgoszczy. Ze względu na ważność aktualnych spraw, obecność członków obowiązkowa.

15 sierpnia na Stadionie Miejskim Wielki festyn ludowy

(a) Przypominamy, że w piątek 15 bm. odbędzie się na stadionie miejskim „wielki festyn ludowy”, z którego dochód przeznaczony jest na odbudowę domu katolickiego przy farze. Początek o godz. 15. W programie m. in. wysiłek motocyklowy, zawody piłkarskie i bokserskie, występy orkiestr, 8 chórow, tańce ludowe, tańce dla publiczności i szereg imprez dla dzieci. Ceny: godz. 15-17 200.—, trybuna 150.—, wstęp 50.— od godz. 17: wstęp dla dorosłych 50.—, dla młodzieży 20. zł.

Rosną skrzydła

W numerze wczorajszym donosiliśmy o rekordowych lotach szybowcowych dokonanych przez pilotów Aeroklubu Bydgoskiego. Jednym z nich jest p. Czesław Henrych, który osiągnął na szybowcu czas 5 godz. 58 min. i wysokość 1.800 m. Na zdjęciu młody obcujący ten pilot (na pierwszym planie) w towarzystwie szefa pilotażu Aeroklubu Bydgoskiego p. por. Mindaka.

Szczurowski na pierwszym miejscu

BYDGOSZCZ (tim). W ramach ogólnopolskich zawodów motocyklowych zorganizowanych ub. niedzieli na Stadionie Miejskim przez WMKS Partyzant odbył się bieg zręczności tzw. gymkhana.

W gymkhanie regulaminowej pierwsze miejsce zajął Szczurowski (Partyzant) 230 pkt., II Suchomski, (Partyzant) 85pkt., III Trojański (Partyzant) 80 pkt., IV Bonszet (Łódź) 70 pkt.

Solec Kujawski

„Unia” „Gwiazda” 3:3 (0:1)

W ub. niedzielę na boisku „Unii” w Solcu Kujawskim rozegrano towarzyski mecz piłki nożnej pomiędzy A-klasową „Gwiazdą” z Bydgoszczy i C-klasową „Unią” z Solca Kuj. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 3:3. Zaznaczyć należy, że „Gwiazda” po przerwie grała w dziesiątkę z powodu kontuzji bramkarza Zaszczynny dla „Unii” wynik winien być bodźcem dla tego zespołu, który powinien w przyszłym roku wykazać taką samą żywotność i ambicję sportową w rozgrywkach o mistrzostwo klasy B.

Drugi mecz odbył się na boisku „Wichru” z Solca Kujawskiego, który rozegrał spotkanie o mistrzostwo klasy B z „Gwiazdą” (Bydg.) Bydgoszczanie mimo wysiłków ulegli silniejszemu „Wichrowi” w stosunku 2:4. W przedmeczach juniorzy „Unii” pokonali swoich kolegów z „Wichru” 1:0.

„Dziadek” i towarzysze nie ujawnili się
Dziś nastąpi ogłoszenie wyroku

BYDGOSZCZ (tim). W dniu wczorajszym przed Rejonowym Sądem Wojskowym odbyła się rozprawa przeciwko członkom nielegalnej organizacji. Na ławie oskarżonych zasiadło ośmiu mieszkańców powiatu wyrzyckiego, którym akt oskarżenia zarzucał przynależność do związku mającego na celu gromadzenie broni przeciwko obecnemu ustrojowi państwowemu oraz prowadzenie wrogiej agitacji. Dowódcą tego związku był mieszkaniec Nakla Sokół Fr. (pseud. Dziadek). Reszta członków związku to: Bartczak K. (pseud. Władysław), Zykter F., Rudy A. (pseud. Alfons) Salewski T. (pseud. Orzeł) Kunikowski S. (pseud. Michał), Markiewicz S. i Ratajczak Cz.

Na ślad związku natrafiono w czerwcu bież. roku i równocześnie go zlikwidowano. Wyszło wówczas na jaw, że Sokół był przełożonym dalszych oskarżonych tylko na terenie Nakla. Sam związek nie miał określonej nazwy. Członkowie jego wstępując do organizacji składali przysięgę w której przyrzekali dochować wierności związkowi. Poza tymi zarzutami dowiedziono im również nielegalne posiadanie broni. Podczas rewizji znaleziono u oskarżonych automaty, karabiny, 800 sztuk różnych naboju i 17 granatów.

W toku dochodzeń oskarżeni tłumaczyli się, że mieszkając w lesistych okolicach i posiadając gospodarstwa narażeni byli na szkody wyrządzane im przez dziki i jelenie. Jedynym skutecznym środkiem odparzenia szkodników była broń, o którą się wszyscy starali. Znaleziona u oskarżonych broń była starannie przechowywana i pielęgnowana.

Akt oskarżenia zarzucał podsądnym również, że działając w nielegalnej organizacji od stycznia 1946 r. do czerwca 1947 r. tj. do chwili jej zlikwidowania nie ujawnili się.

Oskarżeni nie potrafili konkretnie wyjaśnić powodów, dla których należeli do organizacji. W zeznaniach swoich tłumaczyli się, że w tonie ich organizacji nie było określonego regulaminu i stanowisk a było raczej luźny związek. Według ich zdania, celem organizacji było jedynie niszczenie szkodników w postaci dzików i jeleni.

Na rozprawę powołano kilku świadków, którzy jednak nie wnie-

li do sprawy nic konkretnego. Po zamknięciu przewodu sądowego, zabrał głos prokurator, stwierdzając, że wina oskarżonych została udowodniona, i domagał się surowych wyroków. obrońca oskarżonego Sokoła wniosł o przekazanie sprawy do postępowania zwykłego. Wniosek ten został oddalony. Na tym sąd rozprawę przerwał, zapowiadając ogłoszenie wyroku w dniu dzisiejszym o godz. 15.

Życiu ofiar katastrofy samochod. nie zagraża niebezpieczeństwo

BYDGOSZCZ (re). W dniu wczorajszym, jak już o tym donosiliśmy, wydarzyła się koło Złina straszna katastrofa samochodowa, w wyniku której 14 osób zostało rannych.

Samochodem tym wracała z Częstochowy pielgrzymka w ilości około 40 osób z Bydgoszczy. Bydgoszczanie wyjechali do Częstochowy w ub. sobotę o godz. 15 i przybyli na miejsce następującego dnia o godz. 7.30. Po krótkim pobycie nastąpił powrót i prawdopodobnie druga noc i brak snu tak zmężyła szofera, że w pewnym momencie stracił on panowanie nad kierownicą. Samochód błyskawicznie skręcił w bok i uderzył w przydrożne drzewo. Rozległy się okrzyki i jęki rannych. Zaalarmowane pogotowie przewiozło rannych do szpitala w Zlinie, a następnie po udzieleniu doraźnej pomocy, do szpitala miejskiego w Bielawkach. Z 14 osób, dwie po opatrunku udały się do domu, reszta została w szpitalu. Jak nas poinformowano, życiu rannych nie zagraża niebezpieczeństwo, chociaż stan dwóch rannych jest b. poważny. Należy przypuszczać, że troskliwa opieka lekarska da pozytywne rezultaty.

Między lekko rannymi znajdował się ks. superior Wantuchewski, który siedząc w szoferce prawie cudem uniknął ciężkiego kalectwa i doznał tylko obrażeń czoła i zbitcia kolana prawej nogi. Ks. superior przebywa na kuracji w domu. Jak opowiadała naoczni świadkowie wypadku, (drzewo wyrwane z korzeniami było przysiółkowym szczęściem w niebezpieczeństwie), gdyby samochód wpadł do rowu, nie obszedłoby się bez śmiertelnych wypadków.

Podziękowanie

(in). Zarząd Pomorskiej Rodziny Radiowej — stowarzyszenie opieki nad sierotami po rodzicach zamordowanych przez okupanta, serdecznie dziękuje tym wszystkim, którzy nie szczędzili swego czasu przy organizowaniu „wieczoru muzyki i słowa”, z którego całkowity dochód został przeznaczony na fundusz otwarcia „Domu Dziecka” w Kieku.

Specjalne podziękowanie składa zarząd artystom Teatru Polskiego pp: N. Malinowskiej, Jarcosińskiego i R. Mazurskiemu, artystom radiowym pp: H. Ottoczko, Z. Kunstmanowi, T. Polańskiemu i A. Wysockiemu oraz orkiestrze kolejarzy pod dyr. A. Preibisza.

Równocześnie zarząd wyraża podziękowanie za wydatną pomoc Kuchnictwu i Rzemiosłu bydgoskiemu, członkom komitetu za pracę organizacyjną, obsłudze technicznej za przeprowadzenie transmisji na antenie Pomorskiej Rozgłośni oraz społeczeństwu bydgoskiemu za tak liczne przybycie na imprezę.

(re) Pracownikowi P.K.S. Wacławowi Łączkowskiemu, zam. przy ul. Traugutta 20, zaginął portfel z dokumentami i gotówką.

(re) Zwolennik „motoryzacji” dokonał kradzieży roweru i uprząży na dwa konie z mieszkania B. Bagniewskiego, zam. przy ul. Łuckiej nr 18.

Inspekcja placówek sanit. PCK

BYDGOSZCZ (ae) W woj. pomorskim gościli w tych dniach członkowie zarządu głównego PCK w Warszawie pp: prezes p.k. dr Br. Kostkiewicz, delegat Min. ON, p.k. dr L. Gecow, szef sanitarny dr prof. Kasprzak oraz szef wydz. lecznictwa p.k. dr R. Szewern, celem przeprowadzenia inspekcji placówek sanitarnych PCK na terenie województwa.

Goście warszawscy zwizytowali m. in. przychodnie lekarzy-specjalistów i składowic sanitarną w Toruniu oraz wiejską stację sanitarną w Lulkowie (pow. toruński). W Bydgoszczy wizytatorzy odwiedzili w towarzystwie pe'nomocnika okręgu, p. J. Turskiego biura okręgowe i składowic, przychodnie lekarzy-

Z życia śpiewaków bydgoskich

(iza). W ub. niedzielę wszystkie chóry bydgoskie zorganizowały generalną wycieczkę do Trzyczyna.

Mimo niepewnej pogody pokazała ilość śpiewaków zebrała się na dworcu BKP, skąd o godz. 9.30 wyruszył specjalny pociąg. Deszcz, który w międzyczasie spadł, uniemożliwił pobyt w Trzyczynie, ale na szczęście zapobiegliwy organizator wycieczki, prezes okr. śpiewaczego, p. prof. Lucjan Matuszek, nie chciał psuć radosnego nastroju wycieczkowiczów, spowodował, że ten sam pociąg zawiózł uczestników do Smukały.

Piękna pogoda popołudniowa pozwoliła na zrealizowanie bogatego programu rozrywkowego, na który złożyły się różne zabawy: ciągnięcie liny, bieg w workach, rzucanie do celu, strzelanie do tarczy, siatka, piłka nożna itp. Podczas walki chóru „Halka” z chórem „Cecylia” gruba lina zerwała się, co spowodowało

dużo śmiechu i „wynik nierozstrzygnięty”.

Największą atrakcją był wybór „królowej lasu”. Z 20 kandydatek pierwsze miejsce zajęła p. Maria Pawłowska z chóru „Dzwon”. Nowobrana „królowa lasu” otrzymała jako nagrodę suszarkę do włosów Damy dworu pp: Z. Grudowska z „Harmonii” i L. Szlagowska, otrzymała piękne serwety haftowane. Zabawa tańeczna rozpoczęła się polonezem. Do tańca przystępowała orkiestra kolejowa pod batutą p. Romana Pawlikowskiego. Właśny bufet pod kierownictwem prezesa „Harmonii” p. Faleńczyka i Śpiewaczego zaspakajali apetyty wszystkich wycieczkowiczów.

Na podkreślenie zasługuje świetna organizacja, spoczywająca w doświadczonych rękach niestrudzonego prezesa okr. śpiewaczego Pom. Zw. Śpiewaczego p. prof. Ł. Matuszka, któremu pomocny był komitet. Do usprawnienia wycieczki pod względem technicznym wydatnie przyczynił się p. inż. Fool. Zaznaczyć również wypada życzliwość, jaką okazali wycieczkowiczom pp Ziółkowski (restauracja Smukała).

Polonia — D O W II

BYDGOSZCZ (tim). W dniu 14 bm. o godz. 18 na Stadionie Miejskim rozegrane zostanie ciekawe spotkanie piłkarskie pomiędzy mistrzem Pomorza BKS „Polonia” i reprezentacją DOW II. „Polonia” przygotowuje się do tego spotkania starannie i wystawia swój najsilniejszy skład, gdyż zespół wojskowych w którym występują gracze ligowi Cracovii, „Garbarni” i „Tarnovii” jest drużyną, której lekceważyć nie należy. Drużyna ta w niedzielnym spotkaniu z WOP wykazała dobrą grę techniczną bijąc swego przeciwnika w stosunku 4:2.

PRZED MECZEM SAN - BRDA

BYDGOSZCZ (tim) W najbliższy piątek tj. w dniu 15 bm. na stadionie miejskim rozegrane zostanie ćwierćfinałowe spotkanie piłkarskie o mistrzostwo robotnicze ZRSS pomiędzy RKS „San” z Poznania i miejscową „Brdą”. Do spotkania tego drużyna „Sanu” wystawia nast. skład: Czarski (rez. Paczkowski), Zawieja i Zareba, Zareba II, Fraszczak, Świątkowski, Plotka, Korytkowski, Kielak, Adamski i Walichnowski. W drużynie „Brdy” wystąpią: Sobieralski, Kubalczak, Walczak, Leniak, Swiata, Lubawy, Witt, Nowak, Ziółkowski, Andrzejewski i Adamowicz. Jeśli chodzi o drużyny gości jest to zespół A klasowy twardy i mocący

się poszczycić zwycięstwem osiągniętym nad mistrzem okręgu poznańskiego HCP, oraz wynikami z ostatnich tygodni. Przeciwnik gości „Brda” po ostatnich zwycięstwach wykazała, że stanowi obecnie groźnego przeciwnika nie tylko dla drużyny własnego okręgu, ale również dla piłkarzy z innych województw. Zwycięstwo w rozgrywek mistrzostw kolejowych DOKP Gdańsk i zdobycie pucharu wojew. pomorskiego przez pokonanie drużyny „Pomorzanina” i KKS „Wisły” wskazuje na świetną kondycję kolejarzy bydgoskich. Spodziewać się można że spotkanie to należeć będzie do ciekawszych z oglądanych w tym sezonie.

Co będzie kiedy?

Teatr Polski: (Al. 1 Maja) Sroda i dni nastepne godz. 20 komedia pt.: „Pani prezesowa” z Natalią Morozowiczową w roli tytułowej.

Teatr Polski (ul. Grodzka) nieczynny.

Dziury aptek: od dnia 9-16 bm. „Pod Łabędziem”, ul. 1 Maja 5 tel: 2346 i „Pod Lwem”, ul. Grunwaldzka 37, tel. 3431.

* Dotychczasowy prezes KKS Brda St. Bochański ustąpił z zajmowanego stanowiska. Zastępuje go aż do walnego zebrania wiceprezes p. St. Kajdasz.

POLSKIE RADIO

CZWARTEK, 14 SIERPNIA 1947 R. 6.00 Progr. og.-polski. 6.50 Progr. na dzień bież. 6.57 Progr. og.-polski. 8.15 Muzyka poranna z pryt. 8.40 Wiadom. miejsc. i ogłoszenia. 11.37 Progr. og.-polski. 14.00 Wiad. z Pomorza 14.10 Konc. solistów z pryt. 14.45 Kwadrans literacki „Wiersze czeskiego poety J. Wolkera” opr. Zdz. Kunstman. 15.00 Progr. og.-polski. 15.40 Utwory Mozarta w wyk. Edm. Rezlera. 16.00 Progr. og.-polski. 18.00 Przegląd prasy pomorskiej. 18.10 Konc. życzeń. 18.58 Progr. og.-polski

Z APROWIZACJI

Przydział węgla

Wydział Apr. m. Bydgoszczy komunikuje, że pieniężny kontyngent węgla wolnorynkowego został przeznaczony na zaopatrzenie ludności pracującej, która nie korzysta z deputatu ani zaopatrzenia kartkowego. Również emeryci i podopieczni mogą korzystać z tej akcji. Administratorzy domów złożyły wykazy gospodarstw rodzinnych uprawnionych do pobierania węgla. Kto z rodziny otrzymuje opał z tytułu zaopatrzenia kartkowego wgl. deputatu lub jeszcze innego źródła, nie może być ujęty wykazem. Wykazy te należy sporządzić w podwójnym wykonaniu (format papieru kancelaryjnego) wg następującego wzoru: w nagłówku ulica i numer domu, L. p. nazwisko i imię, nr mieszkania, zakład pracy wzgl. źródło utrzymania. Po wypełnieniu wszystkich rubryk wykaz winien być podpisany przez administratora domu, który jest zobowiązany pod odpowiedzialnością karną za należyte wypełnienie wykazu i prawdziwość jego.

Wykazy należy złożyć w Wydziale Apr. ul. Grodzka 25 pokój nr 11 wg następn. kolejności:

- dnia 14 bm ulice na litery A, B, C, D, E, F;
dnia 16. bm. ulice na litery G, H, I, J, K, L;
dnia 18 bm. ulice na litery E, M, N, O, P, R, i
dnia 19 bm. na litery S, S, T, U, W, Z, Z.

Wydział Apr. ostrzega!

(a) Wobec ujawnionego pobierania nadmiernych opłat za karty wymiennic i zaopatrzenia przez prowadzących meldunki i napywających z tego tytułu skarg i zażaleń, Wydział Apr. m. Bydgoszczy ponownie ostrzega prowadzących meldunki, że pobieranie wyższych opłat od ogłoszonych przez tut. Wydział jest karygodne i w przyszłości wniesione skargi będą bezwzględnie kierowane do Komisji Specjalnej.

Ceny urzędowe za karty i druki są nast. (za sztukę) — karta wymienna łącznie z kartą zaopatrzenia 3 zote, karta dodatkowa C, D, M 3 zł, karta odzieżowa 5 zł, karta opałowa 5 zł, druk — wykaz mieszkańców domu wzór nr 3 2 zł, — wykaz pracowników wzór nr 4 5 zł.

NOTOWANIA CEN Giełdy Żywno-Towarowej w Bydgoszczy

w dniu 11 sierpnia 1947 r.

Table with 2 columns: Commodity name and Price. Includes items like pszenica stara, pszenica nowa, żyto stare, żyto nowe, etc.

Podaż mała, Tendencja utrzymana.

Wykopaliska mówią

(Dokończenie ze str. 4-tej)

Przed ćwierć wiekiem odkryto w Mongolii gady kredowe, które nazwano protoceratopsami. Znane są prócz gadów żyjących w wodach i na lądzie również i gady latające. Spośród kilku gatunków tych zwierząt, najwięcej wiadomo o pterodaktylusie, posiadającym długą głowę i silnie uzbrojone szczęki. Po pierwszych tych latających kręgowcach, później dopiero pojawiły się pierwsze ptaki, w dzisiejszym tego słowa znaczeniu.

Muzea zoologiczne posiadają dziś już szereg zrekonstruowanych szkieletów tych zwierząt, żyjących przed 100 - 150 milionami lat. Prace naukowe nad dokładnym zrekonstruowaniem trybu życia tych potworów, biegnące równoległe z pracami ekspedycji naukowych (zwłaszcza amerykańskich) których zadaniem jest odnajdywanie śladów tych zwierząt, odkryją niewątpliwie nowe szczegóły o życiu przedpotopowych zwierząt.

Sport

Z mistrzostw pływackich Polski

BIELSKO. Drugi dzień pływackich mistrzostw Polski przyniósł następujące wyniki:

Klasa mistrzowska (panowie) 200 m st. dow. — 1) Dzień 2,33, 2) Ramola 2,34,5; 100 m klas. 1) Szofitysek 1,21,7 2) Langer 1,23; 100 m dow. — 1) Marchlewski — 1,07, 2) Ramola — 1,07,8; 100 m grzbiet. — 1) Zelmer — 1,18,8, 2) Langer — 1,20,2; sztafeta 3x100 styl. zmien. — 1) Piast 3,53,2, 2) Pogoda — 3,57; skoki z wieży — 1) Kłaptoch — 22,60 pkt., 2) Skorupka — 79,60 pkt.

Kl. I. — 100 m klas. — 1) Poprawiak 1,29,5, 2) Porębski 1,36; 200 m dow. 1) Cieżki — 2,46,9, 2) Oliński — 2,48,8; sztafeta 4x200 — 1) AZS (Wrocław) 11,35,7, 2) BBTS — 12,10; skoki z trampoliny — 1) Graber — 81,56, 2) Gajewski — 69,84.

Klasa mistrzowska (panie): 200 m klas. — 1) Kaletówna — 3,21,1 (rekord Polski), 2) Janasówna — 3,29,6;

100 m grzbiet. — 1) Szalangiewiczówna — 1,31, 2) Kaletówna — 1,31,6 100 m dow. — 1) Bemówna — 1,23, 2) Niedziela — 1,25,1; sztafeta 3x100 styl. zmien. — 1) BBTS — 4,40,2, 2) Piast 4,44,5.

Kl. I — 100 m dow. — 1) Żurkówna — 1,32,8, 2) Wiśniewska — 1,34,4; 100 m klas. 1) Seidlówna — 1,45, 8, 2) Plaskura — 1,46,5; sztafeta 4x100 styl. dow. — 1) Warta 7,00,5, 2) BBTS — 7,05; skoki z wieży — 1) Furmańska — 25,24 pkt.

W punktacji ogólnej prowadzi Piast (Gliwice) 152 pkt. przed BBTS i Polonią (Bytom).

O wejście do Ligi

W uzupełnieniu wczoraj podanych wyników rozgrywek piłkarskich o wejście do Ligi podajemy resztę uzyskanych rezultatów:

WMKS — PKS 3:1, Lublinianka — KKS (Olsztyn) 1:0, Tarnovia — JKS 10:0, Legia (Krosno) — Partyzant 3:6 Victoria — Sarmacja 2:3, Radomskie KS — Widzew 0:0, Sokół — Legia (W-wa) 0:6, Mazur — WKS 2:5.

Trzyście pików na „jednej ręce”

Ciechocinek żyje pod wrażeniem niebywałej sensacji bridgeowej — partii rozegranej w willi „Mazowsze” przy ul. Targowej przez pp.: Strzeszyńskiego, Józefa Kołodziejkiego, Antoniego Wrzesińskiego i Eugeniusza Holygo. Bardzo rzadki w dziejach bridgea wypadek otrzymania przez jednego z graczy 13 kart w jednym kolorze został protokolarnie stwierdzony przez graczy i trzech świadków. Poniżej treść protokołu:

„Spisany w dniu 16 lipca 1947 r. w Ciechocinku, willi „Mazowsze” przy ul. Targowej nr 4, w sprawie partii bridgea, rozegranej przez p. Strzeszyńskiego (A) — Kołodziejkiego Józefa (B) — Wrzesińskiego Antoniego (C) — i Holygo Eugeniusza (D), w o-

becności świadków: Lekkiego Włodzimierza, Wencła Ignacego i Wilczyńskiego Franciszka.

Po przepisowym przemieszaniu kart i przełożeniu kart oraz po rozdaniu ich gracz licytują: A — „coeur”, B — „2 tref”, C — wielki szlem w „pique”, D — „contra”, A — „passe”, B — „passe”, C — „recontra”, D „passe” A i B „passe”.

Gracze grają: D wychodzi asem „carreau”, A i B dod. maie „carreau”, po czym C okazuje wszystkim, otrzymane wszystkie, tj. 13 „pique”, i wygrywa grę.

Bardzo rzadki w dziejach „bridgea” fakt otrzymania na „jednej ręce” 13 kart w jednym kolorze, oraz prawdziwy przebieg gry, potwierdzają obecni swymi podpisami.

Ciechocinek, dnia 16 lipca 1947 r. (—) Strzeszyński Kazimierz, (—) Kołodziejki Józef, (—) Wrzesiński Antoni, (—) Holy Eugeniusz, (—) Lekki Włodzimierz (—) Wencel Ignacy, (—) Wilczyński Franciszek. (wilk)

Otrzymałmy nowy transport Włóczki szydełkowej i dziecięcej wiarowej oraz przędzy tkackiej. Sprzedaj tylko od sprzedawcom i warsztatom.

WEŁNA

Crestad Białecki

SKUP — WYMIANA — HURT

Uprawniona Agencja Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych. Poznań, ul. Roosevelta 19 tel. 70-57. Oddział w Bydgoszczy ul. Dworcowa 54 tel. 35-13. Biura czynne od 8-15 w soboty od 8-13 4145

Pokosty lniany i syntetyczny Lakiery bezbarwne i kolorowe poleca po cenach zniżonych

Wytwórnia lakierów i pokostów „FARBOLAK”

Gdańsk-Wrzeszcz, Partyzantów 30 telefon 420-98

Kupujemy kałafonę, olej lniany oraz wszelkie żywicę. 4095

BURSZTYN

kupuje po NAJWYŻSZEJ CENIE Państwową Wytwórnia Wyrobów Bursztynowych G. W. D. P. M.

GDANSK - WRZESZCZ ul. Kołhanowskiego 41 3777

WEŁNE OWCZA

- surowa -

zakupuje stale po cenach rynkowych:

CENTRALA ZAOPATRZENIA I ZBYTU ZRZESZEŃ PRYWATNEGO PRZEMYSŁU OKRĘGU ŁÓDZKIEGO

ŁÓDŹ

ulica Zachodnia nr 52 TELEFON NR 176-90

KUPIMY

dobry silnik elektryczny pierścieniowy 18 KW (25 PS)

około 1.500 obrotów 220 / 380 Volt.

Zgłoszeń do I. K. P. Bydgoszcz pod Nr. 4134

UWAGA REPATRIANCI!

W myśl Ustawy o amnestii gospodarczej, do czasu ujawnienia posiadanych kapitałów w kraju, akcja granicy, istnieje możliwość uzyskania walut obcych z zagranicy do Polski.

Wszelkie formalności związane z załatwianiem przekazów walut obcych, należności lub innych wartości oraz majątkowe sprawy sporne jak również roszczenia należności majątków posiadanych z zagranicy, załatwiamy szybko wypłacamy pełną równowartość.

OWARZYSTWO PRZEMYSŁOWO HANDELNE „TELMEX” Sp. z o.o. TEXTIL-IMPORT-EXPORT

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 66 Telefon 185-44

Uczeń drogerii z odpowiednim wykształceniem natychmiast potrzebny

Nowa Drogeria Walerian Baumgart

Bydgoszcz 4140 Al. 1 Maja 61

Włosie końskie, szczecińskie kupuje stale

Wytwórnia „BORSUK” Szczecińskie i Pędzi

Bydgoszcz, ul. Zduny 8

Polecamy nasze wyroby 22

SUM

WARSZAWA, Żurawia 33

Poleca: wszelki sprzęt DLARYBAKÓW i WĘDKARZY

oraz stowarzyszeń i kupców na prowincji. 4124

Wzmianka o przetargu

Zwraca się uwagę na przetarg na budowę zamrażalni dla ryb, ogłoszony w „Kurierze Szczecińskim” w dniu 8. 8. 1947 r.

Państw. Zjedn. Przem. Konserw. 4148

NAUKA

UPRAWNIONY do nauczania stenografii i pisania na maszynie z praktyką, korzystne propozycje. Wiadomość Olsztyn, C. Skłodowskiej 11/6 S.C. 3887

ZAWIADOMIENIA

PANSTWOWE Koedukacyjne Liceum Hodowlane i Liceum Hodowli Drobnej Inwentarza w Samostrzelu p-ta i st. kol. Samostrzel wojew. pomorskiej przyjmują zapisy kandydatów do klas pierwszych. Od kandydatów wymagane ukończone gimnazjum ogólnokształcące lub zawodowe. Dla kandydatów bez młodej matury przewidziana klasa wstępna. Nauka bezpłatna. Internat na miejscu. Stypendia dla niezamożnych uczniów. 4154

SPRZEDAŻ

NA sprzedaż jedna fisharmonia 17 oktaw. Sylwester Sadowski organista, Świecie nad Wisłą, ul. Klasztorna. 4131

PIECE elektryczne do hartowania emalii i ceramiki wykonuje Placidy Bednarski, Łódź, Piotrkowska 224. 3856

TOREBKI damskie, ceny niższe, różne kolory, wyszyta za zaliczeniem Wytwórnia Torebek Damskich, Łódź, Piotrkowska 118. 4016

TANIE źródło zakupu: Figurki metalowe, popielnicze, przyręki, kamizelki, biżuteria itd., lusterka wszelkiego rodzaju, naczynia aluminiowe, wyroby blaszane oraz drewniane poleca po cenach hurtowych firma Jan Borowski i Ska Warszawa, Bagno 1. 4017

VICTORIA — oryginalny klej kauczukowy do detek po cenach fabrycznych wyszyta za zaliczeniem „Reklama”, Łódź, Piotrkowska 46. 3853

KOSZULE krawaty marki „Krawaty Polski” poleca E. Krysiak po niskich cenach oraz przyjmuje zamówienia z powierzonych markisław. Łódź, Piotrkowska 136. 3859

DOMY, wille, gospodarstwa, młyny, place budowlane, interesy handlowe poleca, przyjmuje wszelkie zlecenia sprzedaży Matek Bydgoszcz, Al. 1 Maja 46. 11473

SPRZEDAŻ beczki. Wiadomość Bydgoszcz, Śląska 16 m. 4. 29

OKAZYJNIE do sprzedania koła do wałów transmisyjnych od 200 mm do 1.100 mm oraz wieszaki i wsporniki. Fabryka Maszyn Rolniczych i Odlewnia Żelaza, Zduniska Wola, Złotnickiego 44. 4142

UWAGA KUPCY. Najtanie źródło pończoch i galanterii Firma „POLA”, Łódź, Pl. Wolności 10. 4132

SPRZEDAŻ maszyn do liczenia korzystnie. Oferty IKP Bydgoszcz pod „Wioska”. 4151

FISHARMONIE, sprzedam okazynie, wiadomość: Bydgoszcz, Hetmańska 31/4. 4149

SPRZEDAŻ maszyn do liczenia nowa, ręczna i działająca. Brunschwiga typ 20 rok 1944. Bydgoszcz, Długa 25, sklep żelaza. 77

WÓZKI dziecięce „autka” w dużym wyborze najlepszym wykonaniu po cenach fabrycznych poleca Wytwórnia Wózków Dziecięcych, Bydgoszcz, Warmińskiego 15. 78

Beczki 4133 różne. w masowej produkcji poleca: Spółdzielnia „ODBUWA” GUBIN ul. Wyspiańskiego 1

MASZYNA do szycia skóry lub materiału na sprzedaż. Bydgoszcz, Wąska 5. 79

„SETKE” na starter sprzedam. Bydgoszcz, Podwale 8/1 godz. 15-18. 85

WYTWORNIĘ wód gazowych, rozlewnię piwa i octu w wojewódzkim mieście sprzedam z powodu zmiany interesu. Oferty pod „Wytwórnia” do IKP Łódź, Piotrkowska 66. 3899

FOTEL dentystryczny pneum. oraz inne urządzenia i narzędzia dent. sprzedam. Oferty do IKP Bydgoszcz pod A. B. 7022. 75

DACHOWKĘ cementową, czerwona, pierwszej jakości po przystępnych cenach poleca: Zacharyusz, Bydgoszcz, Śląska 12/4. 65

KUPNO

SODE AMONIAKALNA krystaliczna, oczyszczona oraz tuszyczna techniczna, każda ilość zakupi Fabryka Przetworów Chemicznych „Gwiazda” Toruń, ul. Mostowa Nr 9 — tel. 957. 4072

STARTER do FORDA Eifel kupię. Bydgoszcz, Warmińskiego 10/3. 49

KUPIĘ lub dzierżawę piekarnię w większym mieście. Zgłoszenie IKP Bydgoszcz „4160”. 4160

KUPIMY motor 4-cyl. Henschel pompa do pr. stronie. Oferty do IKP Bydgoszcz pod LW. 73

WOLNE POSADY

RZĄDCA z praktyką rolniczą — hodowlaną majątek 500 ha, oraz majątnier z umiejętnościami prowadzenia ksiąg rolniczych — natychmiast potrzebni. 4153

MASZYNISTKI — biurolistki poszukuje. Zgłoszenia Bydgoszcz, Wyzwolenia 17. Zrzeszenie. 84

PRACY POSZUKUJĄ

POMOCNIK technika budowlany przyjmie posadę. Miejscowość obojętna. Oferty IKP Gniezno „Technik”. 4141

KWINTET salonowo-dancingowy podwójne instrumenty, bogaty repertuar poszukuje pianówki od pierwszego września. Oferty kierować IKP Bydgoszcz pod 1917. 3893

RZĄDCA - buchalter starszy poszukuje posady na majątku, marów niekilkuletnią praktykę w przemyśle i kupiectwie, przyjaźny posadę buchaltera, kasjera, ekspedienta lub inną, miejscowość obojętna. Oferty IKP Bydgoszcz pod 900. 4139

KSEGOVY bilansista samodzielny, długoletnią praktyką, księgowość przebitkową przyjmie odpowiednią pracę. Oferty IKP Bydgoszcz „4155”. 4155

CZELADNIK piekarski obeznany cyklicznie szuka posady. Oferty IKP Bydgoszcz nr 80. 80

POKOJE

PANI poszukuje umebłowanego pokoju przy kulturalnej rodzinie. Oferty do IKP Bydgoszcz pod „Ubezpieczenia”. 82

LEKARZ dentysta poszukuje Bydgoszcz mieszkanca 3-5 pokojowego. Warunki do omówienia. Wiadomość: Bydgoszcz, Cieszkowskiego 13/1. 70

ZAMIANY

ZAMIENIĘ pokój, kuchnię, wygodny — Wrocław na Łódź. „Pochodnia” Włocławek 51. 4147

RÓŻNE

FOTOGRAFIE nagrobkowe (porcelanowe) wykonuje „El-Cha-Film”. Warszawa, Jerozolimskie 27. Prowincje informujemy listownie 3862

CZAS serwać z przestawionymi metodami w kosmetyce! W wyrobach „Florina” zastawo wano już najnowsze zdobycze w tej dziedzinie. Do nabycia wszędzie. 4051

POSZUKIWANIA

MICHAŁ odezwił się. Jesteśmy w Szczecinie. Krasieńskiego 21 Cygan i Niuka. 3948

UNIEWAZNIENIA

UNIEWAZNIAM skradzione dokumenty, kartę RKU — Brodnica na nazwisko Jan Błaszczyk, Kurzętnik, pow. Lubawa. 4156

UNIEWAZNIAM skradzione świadectwo maturalne na nazwisko Roman Byrszel, Bydgoszcz. 86

UNIEWAZNIAM skradzioną legitymację naukową nr 1991, wydaną przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego. Adamkiewicz Kazimierz, Bydgoszcz. 83

UNIEWAZNIAM zgubioną legitymację służbową, wydaną p. D.L.P. Gdańsk nr „1604” Eugenia Bzymkowska. 69

MATRYMONIALNE

SAMOTNY 42, technik wyższe studia, sytuowany, poślubi inteligentną lat 40, posiadającą przedsiębiorstwo handlowe, młyn, tartak, woły zawód, fabrykę metalową, wózke kapital 2 miliony. Łódź. poste-restante, legitymacja 57. „Zdecydowany”. 4144

POZNAJ w celu matrymonialnym młodą, przystojną, muzykalną, aby goręco rozczarować przemienić w słoneczną radość. Warunki odpowiednie posiadam. Zgłoszenia proszę kierować IKP Łódź, Piotrkowska 66, pod „Kulturalny”. 4143

SAMOTNA lat 48 braku znajomości pozna zrównoważonego pana. Cel matrymonialny. Oferty IKP Gdynia leg. 478/77. 4157

KAWALER przystojny, o dobrym charakterze, bez narogów; — większa gotówka, dotychczas na kierowniczych stanowiskach pozna w celu matrymonialnym młodą, wesołą panią do lat 26, która posiada przedsiębiorstwo handlowe, lub dopomożaby do jego założenia. Oferty z fotografią, której zwrot i dyskrekcję zwraca do IKP Bydgoszcz pod „rycerski”. 76

DLA znakomej, panny 20-letniej, jedynaczki, młodej, średnim wykształceniem, muzykalnej, poszukuję pana na odpowiednim stanowisku. Cel matrymonialny. Fanowie religijni zechcą złożyć oferty IKP Bydgoszcz „71”. 71

KULTURALNA, przystojna, wiek średni, posiadająca przedsiębiorstwo, pozna pana z wykształceniem do 50 lat chętnie leśnika. Cel matrymonialny. Oferty poste-restante „Las” — Rzeszów. 4139

Humor zagraniczny

— Tylko proszę: bez żadnych poufałości, młodzieńcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Bydgoszcz, Marsz. Focha 2 DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PREENUMERATY W BYDGOSZCZY: ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 24-29 Za niedorozumienia pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Recepty nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR. KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI PODODZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH. AGENTURY NA PROWINCJI DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODRĘBNE WYDANIA „IKP” WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW” BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 20 — TEL. 33-41 I 33-42

OGŁOSZENIA: Drobne po 15 zł za słowo. Poszukiwanie rozdział i pracy 5 zł za słowo. Minimalna opt. za 10 słów. Tusty druk 100% drożej. Ogłosz. milimetr.: w tekście 50 zł za 1 mm. Za tekstem 20 zł. Urzędowe przetargi 20 zł. Nekrologi od 20 — 50 zł. Tabela-rzeczne, bilanse 30 zł. Niedzieli i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.